

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Предметна (циклова) комісія викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступниця директора з навчальної роботи
Олена МІШКУЛИНЕЦЬ

«*Олена*» серпень 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК13 ПЕДАГОГІКА

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 012 Дошкільна освіта, фаховий молодший бакалавр
(назва спеціальності)

Відділення дошкільне
(назва відділення)

2025 р.

Робоча програма з дисципліни «Педагогіка» для здобувачів освіти з галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, за спеціальністю 012 Дошкільна освіта, освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Розробники:

Наталія КЕРТИС, викладач педагогіки, викладач-методист.

Світлана ЯНЧИШИНА, викладач дошкільної педагогіки, викладач – методист;

Тетяна ТЕЛИЧКО, викладач , доктор філософії;

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова предметної (циклової) комісії _____

(підпис)

(Яна ФЕНЬОВ)

(ім'я та прізвище)

Схвалено методичною радою

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова _____ (Тетяна ІСАК)

(підпис)

(ім'я та прізвище)

Відомості про перезатвердження робочої програми:

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 ____ року

Голова предметної (циклової) комісії _____ (_____)
(підпис) (ім'я та прізвище)

“ _____ ” _____ 20 ____ року

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 ____ року

Голова предметної (циклової) комісії _____ (_____)
(підпис) (ім'я та прізвище)

“ _____ ” _____ 20 ____ року

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 20 ____ року

Голова предметної (циклової) комісії _____ (_____)
(підпис) (ім'я та прізвище)

“ _____ ” _____ 20 ____ року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 11,5	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Нормативна
Загальна кількість годин- 345	Спеціальність: <u>012 «Дошкільна освіта»</u>	Рік підготовки:
		III, III, IV
		Семестр
		III, IV, V, VI, VII, VIII
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 173 самостійної роботи – 172	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Лекції
		106 год
		Практичні, семінарські
		67 год.
		Самостійна робота
		172 год.
		Індивідуальна робота
не передбачена		
Вид контролю:		
Залік- 5 с.,		
Екзамен – 8с.		

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 173/172(50,1%/49,9%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Виховання нових поколінь в дусі загальнолюдських ідеалів і національних традицій починається з дошкільного дитинства - важливого етапу становлення людини, коли формуються уміння мислити, усвідомлено сприймати навколишній світ і самого себе, спілкуватися з іншими людьми. У зв'язку з цим особливого значення набуває проблема підготовки фахівців для галузі дошкільної освіти, здатність до творчої реалізації різноманітних освітніх програм, використання в професійній діяльності інноваційних технологій, готових до взаємодії з вихованцями і формування активної, креативної, компетентної, самодостатньої особистості.

Дошкільна педагогіка є профілюючим курсом спеціальності «Дошкільна освіта», забезпечує основну теоретичну і практичну підготовку до виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя закладу дошкільної освіти.

Основні завдання даного курсу: розвиток педагогічного мислення, опанування досягнень виховних та освітніх традицій; формування здатності до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання і розвитку дитини та творчого підходу до педагогічної діяльності; підготовка до практичного втілення сучасних педагогічних технологій в умовах реформування освіти, формування потреби у постійному особистісному і професійному самовдосконаленні.

Особливістю викладання даного курсу є те, що всі питання дошкільної педагогіки, які розкривають методологію та теорію виховання і навчання, розглядаються в єдності з основами загальної педагогіки із врахуванням даних наукових досліджень в галузі дошкільної педагогіки та дитячої психології, передового педагогічного досвіду.

Програма розрахована та більш глибоке вивчення джерел народної педагогіки, зарубіжної та вітчизняної теорії і практики дошкільної освіти, завдань, змісту і методів фізичного, розумового, трудового, морального та естетичного виховання. Значну увагу приділено питанням виховання дітей у

грі, у процесі навчання, а також взаємодії ЗДО, сім'ї та школи в роботі з дітьми дошкільного віку.

Зміст програми ґрунтується на сучасних концепціях дошкільної освіти, вимогах Базового компонента дошкільної освіти, діючих програм виховання та навчання в ЗДО. Особливу увагу в програмі надано активним формам проведення практичних занять. Це - конкурси, ділові ігри, екскурсії, диспути, виставки робіт дітей дошкільного віку і студентів, круглий стіл, читацька конференція, збирання матеріалів з народної педагогіки та інші, які можуть не тільки викликати інтерес до предмету а й забезпечити комплексність теоретичних знань і практичних навичок майбутніх вихователів, формування готовності оптимально і творчо використовувати їх у майбутній діяльності.

Згідно з вимогами освітньо - професійної програми студенти повинні **знати**:

- закономірності перебігу окремих педагогічних явищ та їх взаємозв'язок;
- мати уявлення про предмет і завдання дошкільної педагогіки, виникнення і становлення педагогіки як науки;
- теоретичні закономірності та технології практичної реалізації основних напрямів розвитку дитини: фізичного, соціально-особистісного, пізнавального, мовленнєвого, художньо-естетичного.

Вміти :

- активізувати знання дошкільної педагогіки при вивченні інших педагогічних дисциплін;
- реалізувати принцип інтеграції, як провідний у забезпеченні змісту й процесу дошкільної освіти, при доборі форм організації життєдіяльності дітей, їх змістового наповнення, методів, прийомів і засобів освітнього впливу;
- проводити експериментально-дослідницьку роботу на основі психолого – педагогічного спостереження за дітьми;
- проводити консультативну і організаційну роботу з родинами вихованців;
- на основі знань законів функціонування педагогічних явищ оцінювати і приймати відповідні рішення у педагогічній практиці вихователя

дошкільного закладу;

- володіти не тільки технологіями розвитку особистості дитини дошкільного віку, але й певною аналітико – діагностичною культурою, умінням прогнозувати та забезпечувати результативність освітнього процесу;
- практикувати інноваційні підходи до організації життєдіяльності дітей дошкільного віку;
- діагностувати рівень готовності дитини до шкільного навчання;
- впроваджувати особистісно – орієнтовані моделі організації освітнього процесу в ЗДО.

Програма курсу розрахована на 345 години. З них 106 – лекційних, 67 – практичних, 172 – самостійна робота.

Вивчення навчальної дисципліни спрямоване на формування професійних компетентностей майбутніх педагогів, до складу яких входять:

Інтегральна компетентність (ІК):

ІК1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності (СК):

СК1. Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК5. Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК8. Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК9. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК11. Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК13. Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК14. Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК15. Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Результати навчання (РН):

РН1. Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.

РН2. Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

РН3. Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей.

РН4. Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти.

РН5. Виявляти та узагальнювати результати різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку з використанням педагогічних технологій.

РН6. Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм.

РН8. Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН9. Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм.

РН12. Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії.

РН13. Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності.

PH15. Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти.

PH17. Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

PH18. Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

PH19. Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

PH20. Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти.

Вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» здійснюється у формі лекцій, практичних занять та самостійної роботи. Теоретичні заняття з педагогіки проводяться у формі лекцій з поєднанням різних методів та прийомів навчання. Тематика практичних занять спрямована на поглиблення теоретичних знань здобувачів освіти, опрацювання рекомендованої літератури, педагогічного аналізу та оцінки раніше вивченого матеріалу з окремих питань освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти і використання власного педагогічного досвіду, деяких питань з історії педагогіки. Практичні заняття можуть проводитись у формі розв'язування педагогічних ситуацій, задач, дидактичних та ділових ігор, складання опорних таблиць, схем та узагальнення передового педагогічного досвіду, моделювання і програвання фрагментів уроків, спостереженням форм позакласної роботи з наступним обговоренням.

Вивчення 5 змістового модуля завершується заліком, вивчення всієї дисципліни (8 змістового модуля) — написанням курсової роботи під

керівництвом викладачів педагогіки, психології, окремих методик початкової школи, узагальнюючим повторенням та семестровим екзаменом.

Здобувачі освіти ОПС «фаховий молодший бакалавр» спеціальності 012 Дошкільна освіта складають комплексний атестаційний іспит «Педагогіка з окремими методиками».

3. Програма навчальної дисципліни

II курс III семестр (17 год.)

Модуль 1. Загальні засади дошкільної педагогіки.

Змістовий модуль 1. Предмет дошкільної педагогіки.

Предмет і методи педагогіки. Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками. Значення дошкільного дитинства . Дитинство як соціально-педагогічне явище. Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки. Методи наукового дослідження в галузі дошкільної педагогіки. Роль вихователя у формуванні особистості дитини. Вихователь сучасного закладу дошкільної освіти. Особливості його професії. Значення дошкільного дитинства. Роль вихователя у формування особистості дитини.

Змістовий модуль 2. Розвиток і виховання.

Виховання і розвиток . Роль дорослого в розвитку дитини. Вікова періодизація дитинства. Вікові й індивідуальні особливості дітей. Обдаровані діти . Діти з проблемами розвитку

Змістовий модуль 3. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.

Проблеми дошкільного виховання у педагогічній думці давнього світу. Погляд на проблеми виховання дітей дошкільного віку в епоху середньовіччя. Розвиток ідей дошкільного виховання в епоху Відродження. Педагогіка дошкільного віку епохи Просвітництва. Педагогічні теорії та практика дошкільного виховання XIXст. Розвиток теорії і практики вітчизняної дошкільної освіти наприкінці XIX— у першій половині XXст. Розвиток вітчизняної дошкільної педагогіки у другій половині XX ст. Зарубіжні педагогічні концепції дошкільної освіти XXст. Актуальні проблеми дошкільної педагогіки.

Змістовий модуль 4. Сучасна система дошкільної освіти.

Мета та завдання виховання. Програми виховання і навчання дітей . Підготовка педагогічних кадрів для системи дошкільної освіти . Дошкільні заклади в системі національної освіти . Типи дошкільних закладів і їх функції.

II курс IV семестр (20 год.)

Модуль 2. Розвиток і виховання дітей раннього віку.

Змістовий модуль 5. Особливості періоду раннього дитинства і його значення.

Провідна роль сім'ї у виховання дітей раннього віку. Основні педагогічні вимоги до виховання дитини в ранньому віці. Організація перших днів перебування дитини в ЗДО та робота з батьками в цей період. Розвиток і виховання дітей 1 року життя. Особливості психофізичного розвитку дітей 1 року життя. Періодизація розвитку дітей на 1 році життя. Основні лінії розвитку, особливості організації життєдіяльності.

Змістовий модуль 6. Розвиток і виховання дітей 2 року життя.

Психолого-педагогічна характеристика дітей 2 р. життя та завдання виховання, організація умов життєдіяльності дітей, особливості режиму, основні лінії розвитку дитини. Дидактичні вимоги до навчання дітей раннього віку. Види ігор-занять, організація і методика їх проведення.

Змістовий модуль 7. Розвиток і виховання дітей 3 року життя.

Психолого-педагогічна характеристика дітей 3 року життя. Явище «кризи 3-х років та педагогічні засоби попередження її негативних наслідків. Завдання і зміст навчально-виховної роботи у 1-й молодшій групі. Організація режимних процесів та розвивального предметного середовища. Методика педагогічного керівництва іграми дітей 3 року життя. Показники компетенції дитини.

III курс V семестр (32 год.)

Модуль 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку.

Змістовий модуль 8. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.

Значення, завдання, умови фізичного виховання дітей дошкільного віку. Засоби фізичного виховання. Виховання культурно-гігієнічних навичок. Обсяг, зміст та методика формування культурно-гігієнічних навичок у дітей різного віку. Валеологічне виховання дітей дошкільного віку. Режим дня дітей. Режим дошкільника в сім'ї. Організація виховної роботи в години ранкового прийому. Організація харчування дітей. Організація прогулянки. Цільові прогулянки.

Організація сну дітей. Організація, зміст, проведення другої половини дня в закладі дошкільної освіти.

Змістовий модуль 9. Розумове виховання дітей дошкільного віку.

Розумове виховання дітей. Навчання дітей дошкільного віку. Необхідність розумового виховання в дошкільному віці. Завдання розумового виховання.

Система сенсорного виховання дітей д/віку. Зміст і засоби розумового виховання: ознайомлення з навколишньою дійсністю, гра, спілкування з дорослими, продуктивні види діяльності.

Змістовий модуль 10. Дошкільна дидактика.

Особливості навчання дітей дошкільного віку. Зміст навчання, принципи і типи навчання дітей дошкільного віку. Методи і прийоми організації навчання. Класифікація методів і прийомів навчання. Вибір і поєднання різних методів і прийомів навчання залежно від змісту, навчального матеріалу, вікових та індивідуальних особливостей дітей. Форми організації навчання дітей д/віку. Види занять. Особливості організації і методики занять у різних вікових групах.

III курс VI семестр (42 год.)

Модуль 4. Розвиток особистості дитини дошкільного віку.

Змістовий модуль 11. Моральне виховання дітей дошкільного віку.

Виховання моральних якостей особистості. Необхідність морального виховання з раннього віку. Закономірності процесу морального виховання. Моральне виховання в процесі спілкування з дорослими, у грі, у трудовій діяльності, в процесі навчання. Методи морального виховання дітей дошкільного віку. Поєднання різних методів у виховній роботі. Своєрідність, завдання та зміст національно-патріотичного виховання дітей д/віку. Формування системи уявлень і понять про загальнолюдські й національні морально-духовні цінності в дітей д/віку. Завдання, шляхи та засоби виховання гуманних почуттів у дошкільників. Етапи становлення дитячого колективу. Спільна діяльність дітей як чинник розвитку колективних взаємин. Виховання дисциплінованості та культури поведінки. Методи формування культури спілкування дітей з

дорослими та однолітками. Правила культури діяльності. Методи і прийоми її формування у дітей різного віку. Дитячі скарги. Попередження і корекція негативних проявів у поведінці дітей. Природа вередувань і впертості та запобігання порушень вольової сфери дитини. Дитячі страхи, їх причини, шляхи подолання, їх корекція. Виховання чесності та правдивості. Причини дитячої неправдивості та її попередження.

Змістовий модуль 12. Трудове виховання дітей дошкільного віку.

Необхідність трудового виховання дітей дошкільного віку. Своєрідність трудової діяльності дошкільників. С. Русова про характерні риси дитячої праці. Завдання трудового виховання. Види і зміст дитячої праці в різних вікових групах. Основні форми організації дитячої праці. Зміст трудових доручень, методика керівництва ними. Види чергувань і методика керівництва в різних вікових групах. Місце і зміст колективної праці та методика керівництва нею.

Змістовий модуль 13. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.

Поняття естетичного і художнього виховання. Зміст і завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку. Засоби та методи естетичного виховання дітей дошкільного віку. Свята та розваги-дійові форми естетичного виховання. Види свят та розваг. Вимоги до змісту, організації й оформлення свят. Свята та розваги в сім'ї.

IV курс VII семестр (30 год.)

Модуль 5. Ігрова діяльність. Іграшка.

Змістовий модуль 14. Виховання дітей у грі.

Гра – провідний вид діяльності дошкільників. Походження гри. Сучасні дослідження гри. Особливості гри як засобу всебічного розвитку дитини. Класифікація дитячих ігор. Народні ігри, їх педагогічна цінність. Сюжетно-рольові ігри, їх своєрідність, значення у вихованні дітей. Особливості сюжетно-рольових ігор дітей різного віку. Завдання керівництва сюжетно-рольовими. Прийоми керівництва іграми. Планування керівництва сюжетно-рольовими іграми. Режисерські ігри, їх особливості, прийоми керівництва в різних вікових групах. Пальчикові ігри, їх особливості, види, методика організації. Ігри-

драматизації, їх своєрідність, виховна цінність. Види ігор-драматизацій. Етапи здійснення гри-драматизації, прийоми керівництва. Будівельно-конструктивні ігри, їх своєрідність, виховна цінність. Вимоги до розвитку будівельно-конструктивних ігор.

Ігри з піском, снігом та іншими природними матеріалами. Своєрідність керівництва будівельно-конструктивними іграми дітей різного віку. Дидактичні ігри, їх своєрідність. Види дидактичних ігор. Педагогічне керівництво дидактичними іграми. Комп'ютерні ігри, їх класифікація за жанрами. Принципи систематизації дитячих освітніх комп'ютерних ігор, їх місце в освітньому процесі ЗДО. Гігієнічні правила роботи дітей з використанням комп'ютера.

Змістовий модуль 15. Іграшка.

Іграшка. Історія виникнення і створення іграшками. Освітньо-виховна цінність іграшки. Види іграшок. Українська народна іграшка. Вимоги до іграшки. Підбір іграшок для кожної вікової групи. Обладнання ігрових осередків. Роль сім'ї в організації ігрової діяльності дітей.

IV курс VIII семестр (32 год.)

Модуль 6. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи

Змістовий модуль 16. Співпраця ЗДО з родинами вихованців.

Роль сім'ї у вихованні дітей. Особливості сімейного виховання дошкільників. Педагогічні умови виховання дітей у сім'ї. народна педагогіка про провідні напрями родинного виховання. Форми і методи співробітництва ЗДО і сім'ї: індивідуальні, колективні, наочно-інформаційні. Сучасні підходи до проблеми співробітництва ЗДО і сім'ї.

Змістовий модуль 17. Планування педагогічного процесу.

Значення планування виховної роботи в ЗДО. Педагогічні основи планування. Особливості планування різних видів життєдіяльності згідно вимог діючих програм виховання та навчання дітей дошкільного віку. Форми планування: перспективне, календарне планування. Принципи планування. Річний план роботи ЗДО.

Змістовий модуль 18. Наступність у роботі ЗДО і школи.

Поняття наступності в роботі ЗДО і школи. Необхідність наступності в роботі ЗДО і школи. Характеристика змісту та основних компонентів готовності до шкільного навчання. Форми співробітництва ЗДО і школи.

Змістовий модуль 19. Заклад дошкільної освіти, його організація та керівництво ним.

Основні функції ЗДО. Гуманізація завдань і принципів роботи з дітьми. Основні документи, що визначають організацію роботи ЗДО. Документація ЗДО.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів	Кількість годин			
	усього	денна форма		
		у тому числі		
	Л	П	С.Р	
II курс III семестр (17 год.)				
Модуль 1. Загальні засади дошкільної педагогіки				
Змістовий модуль 1. Предмет і методи дошкільної педагогіки.	4	4		2
Змістовий модуль 2. Розвиток і виховання.	3	2	1	
Змістовий модуль 3. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.	8	4	4	7
Змістовий модуль 4. Сучасна система дошкільної освіти.	2		2	4
Разом за модуль	17	10	7	13
II курс IV семестр (20 год.)				
Модуль 2. Розвиток і виховання дітей раннього віку				
Змістовий модуль 5. Особливості періоду раннього дитинства і його значення.	4	4		5
Змістовий модуль 6. Розвиток і виховання дітей 2 року життя.	8	4	4	3
Змістовий модуль 7. Розвиток і виховання дітей 3 року життя.	8	4	4	2
Разом за модуль	20	12	8	10
III курс V семестр (32 год.)				
Модуль 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку				
Змістовий модуль 8. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.	10	6	4	12
Змістовий модуль 9. Розумове виховання дітей дошкільного віку.	10	6	4	15
Змістовий модуль 10. Дошкільна дидактика.	12	8	4	16
Разом за модуль	32	20	12	43
III курс VI семестр (42 год.)				
Модуль 4. Розвиток особистості дитини дошкільного віку				
Змістовий модуль 11. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	24	14	10	20

Змістовий модуль 12. Трудове виховання дітей дошкільного віку.	10	6	4	13
Змістовий модуль 13. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.	8	6	2	15
Разом за модуль	42	26	16	48
IV курс VII семестр (30 год.)				
Модуль 5 . Ігрова діяльність. Іграшка				
Змістовий модуль 14 . Виховання дітей у грі.	22	14	8	18
Змістовий модуль 15. Іграшка.	8	4	4	12
Разом за модуль	30	18	12	30
IV курс VIII семестр (32 год.)				
Модуль 6. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи				
Змістовий модуль 16. Співпраця ЗДО з родинами вихованців.	12	6	6	10
Змістовий модуль 17. Планування педагогічного процесу.	6	4	2	6
Змістовий модуль 18. Наступність у роботі ЗДО і школи.	6	4	2	6
Змістовий модуль 19. Заклад дошкільної освіти, його організація та керівництво ним.	8	6	2	6
Разом за модуль	32	20	12	28
Всього годин:	173	106	67	172

5. Робоча програма

	Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
		Всього	У тому числі		
			Лекції	Практичні	Самостійна робота
II курс III семестр (17 год.)					
Модуль 1. Загальні засади дошкільної педагогіки					
	Змістовий модуль 1. Предмет дошкільної педагогіки.	4	4		2
1.	Предмет і методи педагогіки. Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань.		1		
2.	Значення дошкільного дитинства . Дитинство як соціально-педагогічне явище.		1		
С.р.	<i>Підготувати есе на тему «Професія -вихователь».</i>				2
3.	Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки. Методи наукового дослідження в галузі дошкільної педагогіки.		1		
4.	Методи наукового дослідження в галузі дошкільної педагогіки.		1		
	Змістовий модуль 2. Розвиток і виховання.	3	2	1	
5.	Роль дорослого в розвитку дитини. Вікова періодизація дитинства. Вікові й індивідуальні особливості дітей.		1		
6.	Обдаровані діти . Діти з проблемами розвитку.		1		
7.	«Вплив біологічних та соціальних факторів на розвиток і формування особистості дитини».			1	
	Змістовий модуль 3. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.	8	4	4	7
8.	Проблеми дошкільного виховання у педагогічній думці давнього світу.		1		
9.	«Погляд на проблеми виховання дітей дошкільного віку в епоху середньовіччя».			1	
10.	«Розвиток ідей дошкільного виховання в епоху Відродження».			1	
С.р.	<i>Формування педагогічної теорії в Київській Русі. Перші школи. Пам'ятки педагогічної літератури.</i>				2
11.	Педагогічні теорії та практика дошкільного виховання XIX ст.		1		
12.	Розвиток теорії і практики вітчизняної дошкільної		1		

	освіти наприкінці ХІХ— у першій половині ХХст.				
13-14.	«Розвиток дошкільного виховання на Закарпатті».			2	
С.р.	<i>Аналіз праці С.Ф.Русової «Нові методи дошкільного виховання».</i>				2
15.	Зарубіжні педагогічні концепції дошкільної освіти ХХст. Актуальні проблеми дошкільної педагогіки.		1		
С.р.	<i>Скласти схему «Зв'язок педагогіки з іншими науками».</i>				3
	Змістовий модуль 4. Сучасна система дошкільної освіти.	2		2	4
16.	« Програми виховання і навчання дітей . Дошкільні заклади в системі національної освіти . Типи дошкільних закладів і їх функції».			1	
С.р.	<i>Організаційно-педагогічні аспекти діяльності нових типів закладів дошкільної освіти (школа-родина-садок, фізкультурно-оздоровчий ЗДО, сімейного типу, тощо (тезисні повідомлення).</i>				4
17.	<i>Модульна контрольна робота.</i>			1	
	Разом за модуль	17	10	7	13
II курс IV семестр (20 год.)					
Модуль 2. Розвиток і виховання дітей раннього віку.					
	Змістовий модуль 5. Особливості періоду раннього дитинства і його значення.	4	4		5
1.	Провідна роль сім'ї у виховання дітей раннього віку.		1		
2.	Виховна функція сім'ї.		1		
С.р.	<i>Традиції родинного виховання дітей раннього віку у народній педагогіці.</i>				4
3.	Розвиток і виховання дітей 1 року життя.		1		
4.	Вікові етапи та характеристика розвитку дітей 1-го року життя.		1		
С.р.	<i>Показники нервово-психічного розвитку дітей першого року життя.</i>				1
	Змістовий модуль 6. Розвиток і виховання дітей 2 року життя.	8	4	4	3
5.	Особливості розвитку дітей 2 року життя.		1		
6.	Особливості побудови режиму дня дітей 2 року життя.		1		
С.р.	<i>Ознайомлення з програмами виховання дітей раннього віку «Маляточко і «Зернятко»</i>				1
7-8.	«Методика організації різних видів життєдіяльності»			2	
9.	Дидактичні вимоги до навчання дітей раннього віку.		1		

10.	Організація проведення індивідуальних ігор-занять підгрупами.		1		
С.р.	<i>Основні психологічні досягнення дитини 2 року життя. Показники компетенції дитини</i>				2
11-12.	Складання й аналіз планів-конспектів ігор-занять, їх моделювання. Використання інноваційних технологій в роботі з дітьми раннього віку.			2	
	Змістовий модуль 7. Розвиток і виховання дітей 3 року життя.	8	4	4	2
13-14.	Особливості фізичного, пізнавального, соціального, естетичного розвитку дітей 3 року життя.		2		
15-16.	Організація режимних процесів та розвивального предметного середовища.		2		
С.р.	<i>Виготовлення дидактичного матеріалу та розробка конспектів організації ігор та вправ з сенсорного виховання для дітей 3 р. життя.</i>				2
17-18.	Складання й аналіз планів-конспектів ігор-занять з сенсорного виховання, їх моделювання.			2	
19.	Інноваційні підходи до організації предметно-маніпулятивної діяльності дітей раннього віку.			1	
20.	<i>Модульна контрольна робота.</i>			1	
	Разом за модуль	20	12	8	10
III курс V семестр (32 год.)					
Модуль 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку.					
	Змістовий модуль 8. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.	10	6	4	12
1.	Значення, завдання, умови фізичного виховання дітей дошкільного віку. Виховання культурно-гігієнічних навичок.		1		
2.	Виховання культурно-гігієнічних навичок.		1		
С.р.	<i>Народна педагогіка про зміцнення здоров'я та фізичний гарт дітей. (реферати).</i>				2
3-4.	Валеологічне виховання дітей дошкільного віку.		2		
С.р.	<i>Способи загартування. Методика їх організації з дошкільнятами.</i>				2
5-6.	Режим дня дітей. Організація виховної роботи в години ранкового прийому. Організація прогулянки. Цільові прогулянки.		2		
С.р.	<i>Аналіз передового педагогічного досвіду з питань фізичного виховання в сім'ї та ЗДО.</i>				4
7-8.	Порівняльний аналіз обсягу та змісту культурно-			2	

	гігієнічних навичок у дітей різних груп за освітньою програмою «Дитина в дошкільні роки».				
С.р.	<i>Упорядкувати добірку народних рухливих ігор для дітей дошкільного віку з метою використання в процесі педагогічної практики.</i>				4
9-10.	Сучасні технології фізичного розвитку та оздоровлення дітей дошкільного віку.			2	
	Змістовий модуль 9. Розумове виховання дітей дошкільного віку.	10	6	4	15
11-12.	Розумове виховання дітей. Навчання дітей дошкільного віку.		2		
С.р.	<i>Діяльність як умова форсування соціального досвіду дітей.</i>				3
13-14.	Система сенсорного виховання дітей д/віку.		2		
С.р.	<i>Народна педагогіка про розумове виховання (реферати).</i>				2
15.	Особливості сенсорного виховання в різних видах діяльності.			1	
С.р.	<i>Формування допитливості у дітей д./віку. Скласти поради для батьків дітей старшого д./віку з метою розвитку допитливості.</i>				4
16-17.	Зміст і засоби розумового виховання: ознайомлення з навколишньою дійсністю, гра, спілкування з дорослими, продуктивні види діяльності.		2		
С.р.	<i>Засоби розумового виховання дітей дошкільного віку.</i>				2
18-19.	Порівняльний аналіз змісту знань по ознайомленню з предметним довкіллям в різних вікових групах. Показники компетенції дитини в різних вікових групах (за комплексною освітньою програмою «Дитина в дошкільні роки»).			2	
С.р.	<i>Під час педпрактики запишіть і проаналізуйте найбільш цікаві запитання дітей. Про що вони свідчать? Які відповіді на них ви могли б дати. Охарактеризуйте сутність розумової активності дітей д./віку та шляхи її формування .</i>				4
	Змістовий модуль 10. Дошкільна дидактика.	12	8	4	16
20-21.	Особливості навчання дітей дошкільного віку. Зміст навчання, принципи і типи навчання дітей дошкільного віку.		2		
С.р.	<i>Інтегровані форми навчання дошкільнят. Підібрати і проаналізувати зразки різних форм навчання для різних вікових груп.</i>				4

22-23.	Методи і прийоми організації навчання.		2		
С.р.	<i>Етнопедagogіка як джерело розвитку дошкільної педагогіки. Її складові.</i>				4
24-25.	Форми організації навчання дітей д/віку.		2		
С.р.	<i>Ігротерапія як засіб розвитку пізнавальних інтересів дітей дошкільного віку.</i>				2
26-27.	Інтегровані форми навчання		2		
С.р.	<i>Педагогічна діяльність Ол.Духновича. Аналіз «Книжиці читальної для починаючих».</i>				3
28-29.	Форми організації навчання в ЗДО. Зв'язок різних форм організації навчання у педагогічному процесі ЗДО.			2	
30-31.	Інноваційні технології навчання дітей д/віку.			1	
С.р.	<i>Основні та додаткові програми, ознайомлення з їх особливостями</i>				3
32.	<i>Модульна контрольна робота.</i>			1	
	Разом за модуль	32	20	12	43
III курс VI семестр (42 год.)					
Модуль 4. Розвиток особистості дитини дошкільного віку.					
	Змістовий модуль 11. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	24	14	10	20
1-2.	Виховання моральних якостей особистості. Необхідність морального виховання з раннього віку.		2		
С.р.	<i>Народна педагогіка про моральне виховання (реферати)</i>				2
3-4.	Методи морального виховання дітей дошкільного віку. Поєднання різних методів у виховній роботі.		2		
С.р.	<i>Підготувати повідомлення про розвиток теорії морального виховання дітей д./віку.</i>				2
5-6.	Своєрідність, завдання та зміст національно-патріотичного виховання дітей д/віку.		2		
7-8.	Інтегрування різних форм роботи та видів життєдіяльності в процесі формування здійснення національно-патріотичного виховання дітей д/віку.			2	
С.р.	<i>Розкрити роль різних видів діяльності в моральному вихованні дітей д./віку (тези).</i>				4
9-10.	Завдання, шляхи та засоби виховання гуманних почуттів у дошкільників.		2		

С.р.	<i>Шляхи виховання початків гуманізму в дітей дошкільного віку (поради, рекомендації).</i>				2
11-22.	Виховання гуманного ставлення старших дошкільників до оточуючих. Дослідження взаємин дітей в групі ЗДО.			2	
С.р.	<i>Виховання дисциплінованості і культури поведінки (скласти план-конспект етичної бесіди по темі).</i>				4
13-14.	Виховання дисциплінованості та культури поведінки. Методи і прийоми її формування у дітей різного віку.		2		
С.р.	<i>Скласти словничок моральних якостей особистості.</i>				2
15-16.	Розвиток взаємин дітей в групі.		2		
17-18.	Індивідуальний підхід у вихованні особистісних якостей дошкільників. Аналіз передового педагогічного досвіду роботи вихователів ЗДО.			2	
19-20.	Використання різних видів соціо-ігрової взаємодії в роботі з дітьми д/віку. Аналіз досвіду роботи вихователів.			2	
С.р.	<i>Аналіз досвіду роботи вихователів по темі «Індивідуальний підхід у вихованні особистісних якостей дошкільників», «Формування соціальної компетенції у дітей дошкільного віку».</i>				4
21-22.	Попередження і корекція негативних проявів у поведінці дітей. Дитячі страхи, їх причини, шляхи подолання, їх корекція.		2		
23-24.	Обговорення досвіду роботи вихователів «Роль особистості вихователя в моральному вихованні», «Виховання моральних якостей в дітей дошкільного віку».			2	
	Змістовий модуль 12. Трудове виховання дітей дошкільного віку.	10	6	4	13
25-26.	Необхідність трудового виховання дітей дошкільного віку. Своєрідність трудової діяльності дошкільників.		2		
С.р.	<i>Аналіз розвитку теорії трудового виховання дошкільнят.</i>				2
27-28.	Основні форми організації дитячої праці. Зміст трудових доручень, методика керівництва ними.		2		
С.р.	<i>Виписати міркування А.С. Макаренка про місце і роль праці в соціальному становленні особистості.</i>				4
29-30.	Методика організації колективної праці.		2		
31-	Аналіз програмових вимог щодо організації різних			2	

32.	видів дитячої праці за комплексною освітньою програмою «Дитина в дошкільні роки».				
С.р.	<i>Формування навичок співробітництва у колективній праці (тема довільна).</i>				3
33-34.	Складання та аналіз планів-конспектів щодо організації колективної праці дітей (загальної, спільної).			2	
С.р.	<i>Розробити конспекти організації колективної праці.</i>				4
	Змістовий модуль 13. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.	8	6	2	15
35-36.	Поняття естетичного і художнього виховання. Зміст і завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку.		2		
С.р.	<i>Аналіз розвитку теорії естетичного виховання (реферати).</i>				3
37-38.	Засоби естетичного виховання.		2		
С.р.	<i>Сучасні дослідження про вплив різних факторів на розвиток особистості.</i>				4
39-40.	Свята та розваги-дійові форми естетичного виховання. Види свят та розваг.		2		
С.р.	<i>Скласти тези про систему естетичного виховання В.О. Сухомлинського.</i>				4
41.	Проведення здобувачами освіти розваг за самостійно складеними сценаріями.			1	
С.р.	<i>Скласти методичні рекомендації щодо організації різних видів самостійної художньої діяльності дітей д./віку.</i>				4
42.	<i>Модульна контрольна робота.</i>			1	
	Разом за модуль	42	26	16	48
IV курс VII семестр (30 год.)					
Модуль 5. Ігрова діяльність. Іграшка.					
	Змістовий модуль 14. Виховання дітей у грі.	22	14	8	18
1-2.	Гра – провідний вид діяльності дошкільників. Походження гри. Сучасні дослідження гри.		2		
3-4.	Сюжетно-рольові ігри, їх своєрідність, значення у вихованні дітей.		2		
С.р.	<i>Спроекувати сюжетно-рольові ігри (на вибір)</i>				4
5-6.	Режисерські ігри, їх особливості, прийоми керівництва в різних вікових групах.		2		
7-8.	Проектування розвитку конкретних сюжетно-рольових ігор.			2	
9-	Ігри-драматизації, їх своєрідність, виховна цінність.		2		

10.	Види ігор-драматизацій.				
С.р.	<i>Творчі ігри: ігри-етюди, ігри-описи, асоціативні ігри (підібрати зразки).</i>				4
11-12.	Будівельно-конструктивні ігри, їх своєрідність, виховна цінність.		2		
С.р.	<i>Виготовлення наочних матеріалів до пальчикових ігор. Моделювання методики їх проведення.</i>				4
13-14.	Педагогічне керівництво дидактичними іграми.		2		
15-16.	Комп'ютерні ігри.		2		
С.р.	<i>Розробити систему освітньої роботи з дітьми дошкільного віку (група на вибір) по підготовці гри-драматизації.</i>				2
17-18.	Аналіз настільно-друкованих дидактичних ігор. Розробка методики ознайомлення з новими настільно-друкованими іграми.			2	
19-20.	Використання сучасних ігрових технологій в процесі організації життєдіяльності дітей у закладах дошкільної освіти.			2	
С.р.	<i>Економічні ігри (приклади). Екологічні ігри (приклади). Своєрідність їх організації з дітьми дошкільного віку.</i>				4
21-22.	Своєрідність організації ігрової діяльності та керівництво нею в різних вікових групах. Планування керівництва іграми дітей.			2	
	Змістовий модуль 15. Іграшка.	8	4	4	12
23-24.	Іграшка. Історія виникнення і створення іграшки.		2		
С.р.	<i>Реферати «Національна своєрідність української народної іграшки».</i>				4
25-26.	Підбір іграшок для кожної вікової групи. Обладнання ігрових осередків.		2		
С.р.	<i>Умови створення розвивального предметно-ігрового середовища в ЗДО. Розробити проекти обладнання ігрових осередків.</i>				4
27-28.	Організація предметно-ігрового середовища в умовах ЗДО.			2	
С.р.	<i>Розробити рекомендації про роль сім'ї в організації ігрової діяльності дітей, обладнання ігрових куточків.</i>				4
29.	Обговорення досвіду вихователів щодо керівництва іграми дітей. «Формування взаємовідносин дітей у			1	

	процесі ігрової діяльності», «Роль вихователя в керівництві іграми дітей».				
30.	<i>Модульна контрольна робота.</i>			1	
	Разом за модуль	30	18	12	30
IV курс VIII семестр (32 год.)					
Модуль 6. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи					
	Змістовий модуль 16. Співпраця ЗДО з родинами вихованців	12	6	6	10
1-2.	Взаємодія сім'ї і закладу дошкільної освіти. Роль сім'ї у вихованні дітей.		2		
С.р.	<i>Активні форми роботи ЗДО з сім'єю на сучасному етапі (приклади).</i>				4
3-4.	Педагогічна культура батьків, її складові.			2	
С.р.	<i>Аналіз праці В.О.Сухомлинського «Батьківська педагогіка».</i>				3
5-6.	Форми і методи співробітництва ЗДО і сім'ї: індивідуальні, колективні, наочно-інформаційні.		2		
7-8.	Сучасні підходи до проблеми співробітництва ЗДО і сім'ї. Виховання батьків.		2		
С.р.	<i>Ознайомлення з педагогічною системою сімейного виховання Нікітіних («Сходинки творчості або розвиваючі ігри», «Ми і наші діти»).</i>				3
9-10.	Форми співпраці ЗДО та родин вихованців у процесі виховання патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку.			2	
11-12.	Шляхи взаємодії суспільного та родинного виховання дітей дошкільного віку на сучасному етапі.			2	
	Змістовий модуль 17. Планування педагогічного процесу.	6	4	2	6
13-14.	Структура педагогічного процесу. Значення планування виховної роботи в ЗДО.		2		
С.р.	<i>Аналіз перспективних та календарних планів вихователів, розроблених згідно вимог діючих програм виховання та навчання дітей віку.</i>				4
15-16.	Форми планування: перспективне, календарне планування. Планування в різновікових групах ЗДО.		2		
17-18.	Складання та аналіз здобувачами освіти календарних планів навчально-виховної роботи (для різних вікових груп).			2	
С.р.	<i>Аналіз річного плану роботи ЗДО</i>				2

	Змістовий модуль 18. Наступність у роботі ЗДО і школи.	6	4	2	6
19-20.	Поняття наступності в роботі ЗДО і школи. Перспективність у системі безперервної освіти.		2		
С.р.	<i>Ознайомлення з методиками виявлення рівнів готовності до шкільного навчання.</i>				4
21-22.	Спільна робота закладу дошкільної освіти і школи. Форми співробітництва ЗДО і школи.		2		
23-24.	Особливості організації життя й освітньо-виховна робота із дітьми шестирічного віку в ЗДО та в школі. Способи визначення підготовленості дитини до навчання в школі.			2	
С.р.	<i>Охарактеризуйте чинники, що зумовлюють організацію дитини до шкільного навчання. Визначити роль батьків і ЗДО.</i>				2
	Змістовий модуль 19. Заклад дошкільної освіти, його організація та керівництво ним.	8	6	2	6
25-26.	Основні функції ЗДО. Гуманізація завдань і принципів роботи з дітьми.		2		
С.р.	<i>Основні документи, що визначають організацію роботи ЗДО. Аналіз «Положення про дошкільний виховний заклад». Аналіз Закону України «Про дошкільну освіту».</i>				4
27-28.	Ознайомлення з документацією ЗДО.		2		
29-30	Організація освітньої роботи в інклюзивних групах дітей дошкільного віку.		2		
С.р.	<i>Ознайомлення з документацією ЗДО.</i>				2
31.	Впровадження інноваційних технологій дошкільної освіти в практиці роботи ЗДО.			1	
32.	<i>Модульна контрольна робота.</i>			1	
	Разом за модуль	32	20	12	28
	Всього годин:	173	106	67	172

6. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
II курс III семестр		
Модуль 1. Загальні засади дошкільної педагогіки		
Змістовий модуль 1. Предмет дошкільної педагогіки.		4
1.	Предмет і методи педагогіки. Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань.	1
2.	Значення дошкільного дитинства . Дитинство як соціально-педагогічне явище.	1
3.	Педагогічне дослідження в галузі дошкільної педагогіки. Методи наукового дослідження в галузі дошкільної педагогіки.	1
4.	Методи наукового дослідження в галузі дошкільної педагогіки.	1
Змістовий модуль 2. Розвиток і виховання.		2
5.	Роль дорослого в розвитку дитини. Вікова періодизація дитинства. Вікові й індивідуальні особливості дітей.	1
6.	Обдаровані діти . Діти з проблемами розвитку.	1
Змістовий модуль 3. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.		4
7.	Проблеми дошкільного виховання у педагогічній думці давнього світу.	1
8.	Педагогічні теорії та практика дошкільного виховання XIX ст.	1
9.	Розвиток теорії і практики вітчизняної дошкільної освіти наприкінці XIX— у першій половині XX ст.	1
10.	Зарубіжні педагогічні концепції дошкільної освіти XX ст. Актуальні проблеми дошкільної педагогіки.	1
II курс IV семестр (20 год.)		
Модуль 2. Розвиток і виховання дітей раннього віку.		4
11.	Провідна роль сім'ї у виховання дітей раннього віку.	1
12.	Виховна функція сім'ї	1
13.	Розвиток і виховання дітей 1 року життя.	1
14.	Вікові етапи та характеристика розвитку дітей 1-го року життя.	1
Змістовий модуль 6. Розвиток і виховання дітей 2 року життя.		4
15.	Особливості розвитку дітей 2 року життя.	1
16.	Особливості побудови режиму дня дітей 2 року життя.	1
17.	Дидактичні вимоги до навчання дітей раннього віку.	1
18.	Організація проведення індивідуальних ігор-занять	1

	підгрупами.	
	Змістовий модуль 7. Розвиток і виховання дітей 3 року життя.	4
19.	Особливості фізичного, пізнавального, соціального, естетичного розвитку дітей 3 року життя.	2
20.	Організація режимних процесів та розвивального предметного середовища.	2
III курс V семестр (32 год.)		
Модуль 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку		
	Змістовий модуль 8. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.	6
21.	Значення, завдання, умови фізичного виховання дітей дошкільного віку. Виховання культурно-гігієнічних навичок.	1
22.	Виховання культурно-гігієнічних навичок.	1
23.	Валеологічне виховання дітей дошкільного віку.	2
24.	Режим дня дітей. Організація виховної роботи в години ранкового прийому. Організація прогулянки. Цільові прогулянки.	2
	Змістовий модуль 9. Розумове виховання дітей дошкільного віку.	6
25.	Розумове виховання дітей. Навчання дітей дошкільного віку.	2
26.	Система сенсорного виховання дітей д/віку.	2
27.	Зміст і засоби розумового виховання: ознайомлення з навколишньою дійсністю, гра, спілкування з дорослими, продуктивні види діяльності.	2
	Змістовий модуль 10. Дошкільна дидактика	8
28.	Особливості навчання дітей дошкільного віку. Зміст навчання, принципи і типи навчання дітей дошкільного віку.	2
29.	Методи і прийоми організації навчання.	2
30.	Форми організації навчання дітей д/віку.	2
31.	Інтегровані форми навчання.	2
III курс VI семестр (42 год.)		
Модуль 4. Розвиток особистості дитини дошкільного віку.		
	Змістовий модуль 11. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	14
32.	Виховання моральних якостей особистості. Необхідність морального виховання з раннього віку.	2
33.	Методи морального виховання дітей дошкільного віку. Поєднання різних методів у виховній роботі.	2
34.	Своєрідність, завдання та зміст національно-патріотичного виховання дітей д/віку.	2

35.	Завдання, шляхи та засоби виховання гуманних почуттів у дошкільників.	2
36.	Виховання дисциплінованості та культури поведінки. Методи і прийоми її формування у дітей різного віку.	2
37.	Розвиток взаємин дітей в групі.	2
38.	Попередження і корекція негативних проявів у поведінці дітей. Дитячі страхи, їх причини, шляхи подолання, їх корекція.	2
	Змістовий модуль 12. Трудове виховання дітей дошкільного віку.	6
39.	Необхідність трудового виховання дітей дошкільного віку. Своєрідність трудової діяльності дошкільників.	2
40.	Основні форми організації дитячої праці. Зміст трудових доручень, методика керівництва ними.	2
41.	Методика організації колективної праці.	2
	Змістовий модуль 13. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.	6
42.	Поняття естетичного і художнього виховання. Зміст і завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку.	2
43.	Засоби естетичного виховання.	2
44.	Свята та розваги-дійові форми естетичного виховання. Види свят та розваг.	2
IV курс VII семестр (30 год.)		
Модуль 5. Ігрова діяльність. Іграшка		
	Змістовий модуль 14. Виховання дітей у грі.	14
45.	Гра – провідний вид діяльності дошкільників. Походження гри. Сучасні дослідження гри.	2
46.	Сюжетно-рольові ігри, їх своєрідність, значення у вихованні дітей.	2
47.	Режисерські ігри, їх особливості, прийоми керівництва в різних вікових групах.	2
48.	Ігри-драматизації, їх своєрідність, виховна цінність. Види ігор-драматизацій.	2
49.	Будівельно-конструктивні ігри, їх своєрідність, виховна цінність.	2
50.	Педагогічне керівництво дидактичними іграми.	2
51.	Комп'ютерні ігри.	2
	Змістовий модуль 15. Іграшка.	4
52.	Іграшка. Історія виникнення і створення іграшки.	2
53.	Підбір іграшок для кожної вікової групи. Обладнання ігрових осередків.	2

IV курс VIII семестр (32 год.)		
Модуль 6. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи		
	Змістовий модуль 16. Співпраця ЗДО з родинами вихованців.	6
54.	Взаємодія сім'ї і закладу дошкільної освіти. Роль сім'ї у вихованні дітей.	2
55.	Форми і методи співробітництва ЗДО і сім'ї: індивідуальні, колективні, наочно-інформаційні.	2
56.	Сучасні підходи до проблеми співробітництва ЗДО і сім'ї. Виховання батьків.	2
	Змістовий модуль 17. Планування педагогічного процесу.	4
57.	Структура педагогічного процесу. Значення планування виховної роботи в ЗДО.	2
58.	Форми планування: перспективне, календарне планування. Планування в різновікових групах ЗДО.	2
	Змістовий модуль 18. Наступність у роботі ЗДО і школи.	4
59.	Поняття наступності в роботі ЗДО і школи. Перспективність у системі безперервної освіти.	2
60.	Спільна робота закладу дошкільної освіти і школи. Форми співробітництва ЗДО і школи.	2
	Змістовий модуль 19. Заклад дошкільної освіти, його організація та керівництво ним.	6
61.	Основні функції ЗДО. Гуманізація завдань і принципів роботи з дітьми.	2
62.	Ознайомлення з документацією ЗДО.	2
63.	Організація освітньої роботи в інклюзивних групах дітей дошкільного віку.	2
	Разом	106

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
II курс III семестр		
Модуль 1. Загальні засади дошкільної педагогіки		
	Змістовий модуль 2. Розвиток і виховання.	1
1..	Практичне заняття. «Вплив біологічних та соціальних факторів на розвиток і формування особистості дитини».	1
	Змістовий модуль 3. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.	4
2	Практичне заняття. «Погляд на проблеми виховання дітей дошкільного віку в епоху середньовіччя.»	1
3.	Практичне заняття. «Розвиток ідей дошкільного виховання в епоху Відродження.»	1
4-5.	Практичне заняття. «Розвиток дошкільного виховання на Закарпатті».	2
	Змістовий модуль 4. Сучасна система дошкільної освіти.	2
6-7.	Практичне заняття. « Програми виховання і навчання дітей. Дошкільні заклади в системі національної освіти . Типи дошкільних закладів і їх функції».	2
II курс IV семестр		
Модуль 2. Розвиток і виховання дітей раннього віку.		
	Змістовий модуль 6. Розвиток і виховання дітей 2 року життя .	4
1-2.	Практичне заняття. «Методика організації різних видів життєдіяльності»	2
3-4.	Практичне заняття. Складання й аналіз планів-конспектів ігор-занять, їх моделювання.	2
	Практичне заняття. Використання інноваційних технологій в роботі з дітьми раннього віку.	
	Змістовий модуль 7. Розвиток і виховання дітей 3 року життя.	4
5-6.	Практичне заняття. Складання й аналіз планів-конспектів ігор-занять з сенсорного виховання, їх моделювання.	2
7-8.	Практичне заняття. Інноваційні підходи до організації предметно-маніпулятивної діяльності дітей раннього віку.	2
III курс V семестр		
Модуль 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку		
	Змістовий модуль 8. Фізичне виховання дітей	4

	дошкільного віку.	
1-2.	Практичне заняття. Порівняльний аналіз обсягу та змісту культурно-гігієнічних навичок у дітей різних груп за освітньою програмою «Дитина в дошкільні роки».	2
3-4.	Практичне заняття. Сучасні технології фізичного розвитку та оздоровлення дітей дошкільного віку.	2
	Змістовий модуль 9. Розумове виховання дітей дошкільного віку.	4
5-6.	Практичне заняття. Особливості сенсорного виховання в різних видах діяльності.	2
7-8.	Практичне заняття. Порівняльний аналіз змісту знань по ознайомленню з предметним довідником в різних вікових групах. Показники компетенції дитини в різних вікових групах (за комплексною освітньою програмою «Дитина в дошкільні роки»)	2
	Змістовий модуль 10. Дошкільна дидактика.	4
9-10.	Практичне заняття. Форми організації навчання в ЗДО. Зв'язок різних форм організації навчання у педагогічному процесі ЗДО.	2
11-12.	Практичне заняття. Інноваційні технології навчання дітей д/віку	2
III курс VI семестр		
Модуль 4. Розвиток особистості дитини дошкільного віку.		
	Змістовий модуль 11. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	10
1-2.	Практичне заняття. Інтегрування різних форм роботи та видів життєдіяльності в процесі формування здійснення національно-патріотичного виховання дітей д/віку.	2
3-4.	Практичне заняття. Виховання гуманного ставлення старших дошкільників до оточуючих. Дослідження взаємин дітей в групі ЗДО.	2
5-6.	Практичне заняття. Індивідуальний підхід у вихованні особистісних якостей дошкільників. Аналіз передового педагогічного досвіду роботи вихователів ЗДО.	2
7-8.	Практичне заняття. Використання різних видів соціо-ігрової взаємодії в роботі з дітьми д/віку. Аналіз досвіду роботи вихователів.	2
9-10.	Практичне заняття. Обговорення досвіду роботи вихователів (орієнтовні теми для обговорення: «Роль особистості вихователя в моральному вихованні», «Виховання моральних якостей в дітей дошкільного віку», «Засоби і методи ознайомлення дітей із соціальною дійсністю, «Гендерна соціалізація дітей в дошкільному	2

	віці»).	
	Змістовий модуль 12. Трудове виховання дітей дошкільного віку.	4
11 - 12.	Практичне заняття. Аналіз програмових вимог щодо організації різних видів дитячої праці за комплексною освітньою програмою «Дитина в дошкільні роки».	2
13 - 14.	Практичне заняття. Складання та аналіз планів-конспектів щодо організації колективної праці дітей (загальної, спільної).	2
	Змістовий модуль 13. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.	2
15 - 16.	Практичне заняття. Проведення здобувачами освіти розваг за самостійно складеними сценаріями.	2
IV курс VII семестр		
Модуль 5. Ігрова діяльність. Іграшка		
	Змістовий модуль 14. Виховання дітей у грі.	8
1- 2.	Практичне заняття. Проектування розвитку конкретних сюжетно-рольових ігор.	2
3- 4.	Практичне заняття. Аналіз настільно-друкованих дидактичних ігор. Розробка методики ознайомлення з новими настільно-друкованими іграми. Створення студентами нових варіантів настільно-друкованих ігор.	2
5- 6.	Практичне заняття. Використання сучасних ігрових технологій в процесі організації життєдіяльності дітей у закладах дошкільної освіти	2
7- 8.	Практичне заняття. Своєрідність організації ігрової діяльності та керівництво нею в різних вікових групах. Планування керівництва іграми дітей. Аналіз ППД вихователів.	2
	Змістовий модуль 15. Іграшка.	4
9- 10.	Практичне заняття. Організація предметно-ігрового середовища в умовах ЗДО.	2
11 - 12.	Практичне заняття. Обговорення досвіду вихователів щодо керівництва іграми дітей. (орієнтовні теми для обговорення: «Формування взаємовідносин дітей у процесі ігрової діяльності», «Роль вихователя в керівництві іграми дітей»). Формування соціальної компетенції дошкільників у процесі ігрової діяльності.	2
IV курс VIII семестр		
Модуль 6. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи		

	Змістовий модуль 16. Співпраця ЗДО з родинами вихованців.	6
1-2.	Практичне заняття. Педагогічна культура батьків, її складові.	2
3-4.	Практичне заняття. Форми співпраці ЗДО та родин вихованців у процесі виховання патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку.	2
5-6.	Практичне заняття. Шляхи взаємодії суспільного та родинного виховання дітей дошкільного віку на сучасному етапі.	2
	Змістовий модуль 17. Планування педагогічного процесу.	2
7-8.	Практичне заняття. Складання та аналіз здобувачами освіти календарних планів навчально-виховної роботи (для різних вікових груп).	2
	Змістовий модуль 18. Наступність у роботі ЗДО і школи.	2
9-10.	Практичне заняття. Особливості організації життя й освітньо-виховна робота із дітьми шестирічного віку в ЗДО та в школі. Способи визначення підготовленості дитини до навчання в школі.	2
	Змістовий модуль 19. Заклад дошкільної освіти, його організація та керівництво ним.	2
11-12.	Практичне заняття. Впровадження інноваційних технологій дошкільної освіти в практиці роботи ЗДО.	2
	Разом	67

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
II курс III семестр		
Модуль 1. Загальні засади дошкільної педагогіки		
	Змістовий модуль 1. Предмети і методи дошкільної педагогіки.	2
1.	Підготувати есе на тему «Професія -вихователь».	2
	Змістовий модуль 3. Становлення і розвиток науки про дошкільне виховання.	7
2.	Формування педагогічної теорії в Київській Русі. Перші школи. Пам'ятки педагогічної літератури.	2
3.	Аналіз праці С.Ф.Русової «Нові методи дошкільного виховання».	2
4.	Скласти схему «Зв'язок педагогіки з іншими науками».	3
	Змістовий модуль 4. Сучасна система дошкільної освіти.	4
5.	Організаційно-педагогічні аспекти діяльності нових типів закладів дошкільної освіти (школа-родина-садок, фізкультурно-оздоровчий ЗДО, сімейного типу, тощо (тезисні повідомлення).	4
	Разом за модуль	13
II курс IV семестр		
Модуль 2. Розвиток і виховання дітей раннього віку		
	Змістовий модуль 5. Особливості періоду раннього дитинства і його значення.	5
1.	Традиції родинного виховання дітей раннього віку у народній педагогіці.	4
2.	Показники нервово-психічного розвитку дітей першого року життя.	1
	Змістовий модуль 6. Розвиток і виховання дітей 2 року життя.	3
3.	Ознайомлення з програмами виховання дітей раннього віку «Маляточко» і «Зернятко».	1
4.	Основні психологічні досягнення дитини 2 року життя. Показники компетенції дитини.	2
	Змістовий модуль 7. Розвиток і виховання дітей 3 року життя.	2
5.	Виготовлення дидактичного матеріалу та розробка	2

	конспектів організації ігор та вправ з сенсорного виховання для дітей 3 р. життя.	
	Разом за модуль	10
III курс V семестр		
Модуль 3. Зміст і методи виховання дітей дошкільного віку		
	Змістовий модуль 8 . Фізичне виховання дітей дошкільного віку.	12
1.	Народна педагогіка про зміцнення здоров'я та фізичний гарт дітей. (реферати).	2
2.	Способи загартування. Методика їх організації з дошкільнятами.	2
3.	Аналіз передового педагогічного досвіду з питань фізичного виховання в сім'ї та ЗДО.	4
4.	Упорядкувати добірку народних рухливих ігор для дітей дошкільного віку з метою використання в процесі педагогічної практики.	4
	Змістовий модуль 9. Розумове виховання дітей дошкільного віку.	15
5.	Діяльність як умова форсування соціального досвіду дітей.	3
6.	Народна педагогіка про розумове виховання (реферати).	2
7.	Формування допитливості у дітей д./віку. Скласти поради для батьків дітей старшого д./віку з метою розвитку допитливості.	2
8.	Засоби розумового виховання дітей дошкільного віку.	2
9.	Під час педпрактики запишіть і проаналізуйте найбільш цікаві запитання дітей. Про що вони свідчать? Які відповіді на них ви могли б дати. Охарактеризуйте сутність розумової активності дітей д./віку та шляхи її формування .	2
10.	Виготовлення наочних посібників по сенсорному вихованню.	4
	Змістовий модуль 10 . Дошкільна дидактика.	16
11.	Інтегровані форми навчання дошкільнят. Підібрати і проаналізувати зразки різних форм навчання для різних вікових груп.	4
12.	Етнопедагогіка як джерело розвитку дошкільної педагогіки. Її складові.	4
13.	Ігротерапія як засіб розвитку пізнавальних інтересів дітей дошкільного віку.	2
14.	Педагогічна діяльність Ол.Духновича. Аналіз «Книжиці читальної для починаючих».	3
15.	Основні та додаткові програми, ознайомлення з їх особливостями.	3
	Разом за модуль	43

III курс VI семестр		
Модуль 4. Розвиток особистості дитини дошкільного віку		
	Змістовий модуль 11. Моральне виховання дітей дошкільного віку.	20
1.	Народна педагогіка про моральне виховання (реферати).	2
2.	Підготувати повідомлення про розвиток теорії морального виховання дітей д./віку.	2
3.	Розкрити роль різних видів діяльності в моральному вихованні дітей д./віку (тези).	4
4.	Шляхи виховання початків гуманізму в дітей дошкільного віку (поради, рекомендації).	2
5.	Виховання дисциплінованості і культури поведінки (скласти план-конспект етичної бесіди по темі).	4
6.	Діяльність як умова форсування соціального досвіду дітей.	2
7.	Аналіз досвіду роботи вихователів по темі «Індивідуальний підхід у вихованні особистісних якостей дошкільників», «Формування соціальної компетенції у дітей дошкільного віку».	4
	Змістовий модуль 12. Трудове виховання дітей дошкільного віку.	13
8.	Аналіз розвитку теорії трудового виховання дошкільнят.	2
9.	Виписати міркування В.О.Сухомлинського про місце і роль праці в соціальному становленні особистості.	4
10.	Формування навичок співробітництва у колективній праці (тема довільна).	3
11.	Розробити конспекти організації колективної праці.	4
	Змістовий модуль 13. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.	15
12.	Аналіз розвитку теорії естетичного виховання (реферати).	3
13.	Сучасні дослідження про вплив різних естетичного виховання на розвиток особистості.	4
14.	Скласти тези про систему естетичного виховання В.О. Сухомлинського.	4
15.	Скласти методичні рекомендації щодо організації різних видів самостійної художньої діяльності дітей д./віку.	4
	Разом за модуль	48
IV курс VII семестр		
Модуль 5. Ігрова діяльність. Іграшка		
	Змістовий модуль 14. Виховання дітей у грі.	18

1.	Спроекувати сюжетно-рольові ігри (на вибір).	4
2.	Творчі ігри: ігри-етюди, ігри-описи, асоціативні ігри (підібрати зразки).	4
3.	Виготовлення наочних матеріалів до пальчикових ігор. Моделювання методики їх проведення.	4
4.	Розробити систему освітньої роботи з дітьми дошкільного віку (група на вибір) по підготовці гри-драматизації.	2
5.	Економічні ігри (приклади). Екологічні ігри (приклади). Своєрідність їх організації з дітьми дошкільного віку.	4
	Змістовий модуль 15. Іграшка.	12
7.	Реферати «Національна своєрідність української народної іграшки».	4
8.	Умови створення розвивального предметно-ігрового середовища в ЗДО. Розробити проекти обладнання ігрових осередків.	4
9.	Розробити рекомендації про роль сім'ї в організації ігрової діяльності дітей, обладнання ігрових куточків.	4
	Разом за модуль	30
IV курс VIII семестр		
Модуль 6. Взаємодія закладу дошкільної освіти, сім'ї і школи		
	Змістовий модуль 16. Співпраця ЗДО з родинами вихованців.	10
1.	Активні форми роботи ЗДО з сім'єю на сучасному етапі (приклади).	4
2.	Аналіз праці В.О.Сухомлинського «Батьківська педагогіка».	3
3.	Ознайомлення з педагогічною системою сімейного виховання Нікітіних («Сходишки творчості або розвиваючі ігри», «Ми і наші діти».).	3
	Змістовий модуль 17. Планування педагогічного процесу..	6
4.	Аналіз перспективних та календарних планів вихователів, розроблених згідно вимог діючих програм виховання та навчання дітей віку.	4
5.	Аналіз річного плану роботи ЗДО	2
	Змістовий модуль 18. Наступність у роботі ЗДО і школи.	6
6.	Ознайомлення з методиками виявлення рівнів готовності до шкільного навчання.	4
7.	Охарактеризуйте чинники, що зумовлюють організацію дитини до шкільного навчання. Визначити роль батьків і ЗДО.	2

	Змістовий модуль 19. Заклад дошкільної освіти, його організація та керівництво ним.	6
8.	Основні документи, що визначають організацію роботи ЗДО. Аналіз «Положення про дошкільний виховний заклад». Аналіз Закону України «Про дошкільну освіту».	4
9.	Ознайомлення з документацією ЗДО.	2
	Разом за модуль	28
	Разом	172 год.

9. Форми і методи контролю

Поточний контроль з дисципліни «Педагогіка» – це оцінювання навчальних досягнень здобувача фахової передвищої освіти протягом навчального семестру за 100-бальною та національною чотирибальною шкалою усіх видів аудиторної роботи (лекції та практичні заняття). Поточний контроль відображає поточні навчальні досягнення студентів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни; спрямований на необхідне корегування самостійної роботи здобувача фахової передвищої освіти.

Поточний контроль реалізується у формі експрес-опитування, оперативного контролю на лекційних, практичних заняттях, тестування, виступів на практичних заняттях, перевірка практичних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання здобувачем освіти тощо.

Поточний контроль здійснюється лектором. Викладач розробляє чіткі критерії оцінювання всіх видів навчальної роботи у комплексному контролі знань, доводить їх до відома здобувачів фахової передвищої освіти на початку змістовного модулю.

Система оцінювання аудиторної роботи. Поточна аудиторна діяльність здобувача фахової передвищої освіти оцінюється за чотирибальною (національною) шкалою. Поточне оцінювання навчальних досягнень здобувачів виконується за допомогою процедури об'єктивного контролю – усні відповіді на практичних заняттях, тестування, реферативні повідомлення, практичні завдання, участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття, моделювання ситуацій тощо.

Критеріями оцінки усних відповідей є:

- ґрунтовність теоретичних знань з навчальної дисципліни; повнота розкриття питання;
- уміння вдало ілюструвати теоретичний матеріал;
- упевненість, переконливість суджень; уміння аргументувати думку;
- уміння порівнювати, робити потрібні висновки та узагальнення;

- логіка викладу думок, рівень володіння культурою мовлення;

ДЛЯ ВИКОНАННЯ ПИСЬМОВИХ ЗАВДАНЬ:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- граматична та стилістична грамотність письмової роботи.

Поточний контроль здійснюється у формі опитування та перевірки результатів виступів, практичних завдань на практичних заняттях в чотирибальній шкалі оцінок.

Оцінка 5 «відмінно» ставиться за повний, правильний, послідовний, зв'язний, обґрунтований виклад питання, що супроводжується правильними прикладами; все, що викладається, повинно свідчити про глибоке розуміння і орієнтацію в явищах і процесах, що вивчаються; правильні вичерпні відповіді на додаткові питання викладача, що мають мету з'ясувати ступінь розуміння здобувачем матеріалу, що ним викладається.

Оцінка 4 «добре» – здобувач освіти дає правильний, повний виклад змісту матеріалу, але на додаткові контрольні питання, які ставить викладач для з'ясування глибини розуміння і вміння орієнтуватися в явищах і процесах, відповідає лише з деякою допомогою викладача чи колег; при правильному і в цілому зв'язному викладі матеріалу, здобувач припускає у відповіді неточності, які виправляє сам або при першому зауваженні викладача; недостатньо вичерпні відповіді на додаткові запитання викладача.

Оцінка 3 «задовільно» – здобувач фахової передвищої освіти виявляє знання і розуміння основного навчального матеріалу, що розглядається, але під час відповіді допускає суттєві помилки і усвідомлює їх тільки після повторної вказівки викладача; здобувач освіти виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно і невпевнено його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і розуміє її; викладає матеріал не достатньо логічно й послідовно.

Оцінка 2 «незадовільно» – здобувач освіти припускається грубих помилок при викладі матеріалу і не виправляє ці помилки навіть при вказівці на

них викладача; виявляє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу і як наслідок цього – повна відсутність навичок як в аналізі явищ, так і у подальшому виконанні практичних завдань.

Оцінювання тестових завдань. Здобувачем освіти надані правильні відповіді до 40 % тесту – оцінка «незадовільно»; 41–59 % тесту – оцінка «задовільно»; 60–79 % тесту – оцінка «добре»; 80–100 % тесту – оцінка «відмінно».

Здобувач фахової передвищої освіти, який не з'явився на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав поточних оцінок, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях здобувач може відпрацювати пропущені практичні заняття, презентувати самостійну роботу, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

Система оцінювання самостійної роботи. Самостійна робота здобувачів освіти передбачає оцінювання різних видів завдань. Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Критерії оцінювання самостійної роботи є:

«Відмінно» – здобувач фахової передвищої освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і виконує роботу, вільно використовує набуті теоретичні знання при виконанні самостійної роботи, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

«Добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його в самостійній роботі; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного в самостійній роботі;

«Задовільно» – здобувач в основному опанував теоретичними знаннями дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але в роботі плутає поняття, практичні завдання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; виявляє неточності у знаннях при виконанні роботи, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

«Незадовільно» – студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, не відображає в роботі правильні результати, визначення, висновки в роботі не сформовані з опорою на теоретичні знання, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не виявляються.

Модульний контроль з дисципліни. Контрольний захід (модульна контрольна робота) з дисципліни «Педагогіка» проводиться 1 раз на семестр, і включає проведення контрольного заходу за всіма темами модуля у формі контрольної роботи, тестування, творчого завдання тощо. До контрольних заходів допускаються всі здобувачі фахової передвищої освіти незалежно від результатів поточного контролю. Лектор розробляє контрольні завдання (варіанти, тести тощо) для проведення модульного контролю.

Результати контрольного заходу здобувача, який не з'явився на нього, оцінюються «незадовільно» незалежно від причини. Відпрацювання контрольного заходу є обов'язковим.

У відповідності до вимог об'єктивна оцінка рівня знань з боку викладача оцінюється наступним чином: під час написання контрольної роботи з дисципліни «Педагогіка» кожен здобувач освіти отримує індивідуальний варіант, що складається з двох питань і п'яти тестових завдань. На написання контрольної роботи відводиться 45 хвилин. Форма проведення: письмова. Контрольна робота оцінюється за національною шкалою. Критерії оцінювання за підсумковим контролем і модульною контрольною роботою наступні:

«Відмінно» – заслуговує здобувач, який виявив всебічні і глибокі знання пройденого матеріалу з тем дисципліни, засвоїв основну і ознайомився з

додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, теоретично вірні відповіді на всі питання передбачені білетом/завданням/темою; наводить вдалі приклади, абсолютно правильно розв'язує практичні завдання і дає пояснення і обґрунтування.

«Добре» – заслуговує здобувач, що виявив повне знання програмного матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з тем дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але ним допущені незначні помилки у формулюванні термінів, категорій або/та розв'язанні практичного завдання, не повністю дає обґрунтування висновків і результатів.

«Задовільно» – заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, що виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні відповіді на питання, припускається суттєвих помилок у наведенні прикладів та розв'язанні практичного завдання.

Підсумковий (семестровий) контроль.

Підсумковим контролем з дисципліни «Педагогіка» визначено навчальним планом: залік у VI семестрі та екзамен у VIII семестрі.

Диференційований залік. Підсумковим контролем з дисципліни «Педагогіка», який визначено навчальним планом, є диференційований залік у VI семестрі. У відповідності до вимог об'єктивна оцінка рівня знань з боку викладача проводиться наступним чином: під час складання заліку кожен здобувач освіти отримує по 2 запитання з пропонованого переліку питань до заліку. Форма проведення заліку: усна.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти при складанні заліку:

Відповіді на кожне питання оцінюється за національною шкалою. В окремих випадках, якщо виникають сумніви в оцінці знань здобувача освіти або відповідь здобувача освіти не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності, викладач може задавати додаткові (уточнюючі) питання. Відповіді на додаткові запитання впливають на оцінку.

У підсумку відповіді на питання підраховується середньозважений бал (в даному випадку середньозважений бал дорівнює середньоарифметичному), що є підсумковою оцінкою за залік.

При оцінюванні знань здобувачів освіти підсумкова оцінка відповідей на питання заліку множиться на середньо ваговий коефіцієнт – 0,2, отриманий результат додається до середньовагового, що є результатом оцінювання роботи здобувача освіти за аудиторну роботу, контрольний захід та індивідуальну роботу, отриманий результат є підсумковою оцінкою за вивчення предмету.

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці здобувача освіти.

Відповідь на питання заліку оцінюється наступним чином:

Оцінка 5 - «Відмінно» — заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який виявив всебічні і глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, теоретично вірні відповіді на всі питання передбачені заліком; демонструє знання і розуміння основних педагогічних понять; наводить вдалі приклади, може зробити узагальнення і висновки; формулюючи думку правильно використовує понятійний апарат, дає правильні відповіді на додаткові запитання викладача.

Оцінка 4 - «Добре» — заслуговує здобувач освіти, що виявив повне знання програмного матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але допущено незначні помилки під час наведення прикладів, дає правильні відповіді на додаткові запитання.

Оцінка 3 - «Задовільно» — заслуговує здобувач освіти, що виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні, недостатньо обґрунтовані та невичерпні відповіді на питання, не дає відповіді на додаткові запитання, припускається помилок у наведенні прикладів.

Оцінка 2 - «Незадовільно» —здобувач освіти дає неправильні відповіді на всі запитання, передбачені заліком, не володіє основними теоретичними знаннями та практичними вміннями, не наводить приклади з практичного досвіду.

Семестровий екзамен. У відповідності до вимог об'єктивна оцінка рівня знань з боку викладача проводиться наступним чином: під час складання екзамену кожен здобувач освіти отримує індивідуальний білет, що складається з теоретичної частини, що містить два теоретичні питання і практичну частину. На підготовку екзаменаційного білету відводиться 40 хвилин, а викладення відповіді - 20 хвилин. Форма проведення: усна.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти при складанні іспиту:

Відповіді на кожне питання оцінюються за національною шкалою. В окремих випадках, якщо виникають сумніви в оцінці знань здобувача вищої освіти або відповідь здобувача вищої освіти не достатньо повна, позбавлена логічності й визначеності, викладач може задавати додаткові (уточнюючі) питання в рамках білету. Відповіді на додаткові запитання впливають на оцінку завдань білету.

У підсумку відповіді на білет підраховується середньозважений бал (в даному випадку середньозважений бал дорівнює середньоарифметичному), що є підсумковою оцінкою за екзамен.

При оцінюванні знань здобувачів освіти денної форми навчання, підсумкова оцінка відповідей на білет множиться на середньо ваговий коефіцієнт – 0,4, отриманий результат додається до середньовагового, що є результатом оцінювання роботи здобувача освіти за аудиторну роботу, контрольний захід та індивідуальну роботу, отриманий результат є підсумковою оцінкою за вивчення предмету.

Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці здобувача освіти.

Відповідь на теоретичні питання оцінюється наступним чином:

Оцінка 5 - «Відмінно» — заслуговує здобувач фахової передвищої освіти, який виявив всебічні і глибокі знання програмного матеріалу з дисципліни, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, дає повні, обґрунтовані, теоретично вірні відповіді на всі питання передбачені білетом; демонструє знання і розуміння основних педагогічних понять; наводить вдалі приклади, може зробити узагальнення і висновки; формулюючи думку правильно використовує понятійний апарат, дає правильні відповіді на додаткові запитання викладача.

Оцінка 4 - «Добре» — заслуговує здобувач освіти, що виявив повне знання програмного матеріалу; засвоїв основну та додаткову літературу, виявив системний характер знань з дисципліни і здатний до самостійного їх поповнення, але допущено незначні помилки під час наведення прикладів; дає правильні відповіді на додаткові запитання.

Оцінка 3 - «Задовільно» — заслуговує здобувач освіти, що виявив знання основного програмного матеріалу, дає поверхові, неточні, недостатньо обґрунтовані та невичерпні відповіді на питання, не дає відповіді на додаткові запитання, припускається помилок у наведенні прикладів, слабо володіє термінологією.

Оцінка 2 - «Незадовільно» — здобувач освіти дає неправильні відповіді на всі запитання, передбачені екзаменаційним білетом, не володіє основними теоретичними знаннями, не наводить приклади з практичного досвіду.

10. Вид контролю та шкала оцінювання

Для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» оцінки із дисциплін фахової підготовки та у разі інтегрованих курсів оцінювання здійснюється за національною шкалою та визначаються таким чином:

За національною шкалою
відмінно
добре
задовільно
Незадовільно з можливістю повторного складання

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Інтервальна шкала	Оцінка в балах за шкалою ECTS	Оцінка ECTS	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
				<i>для екзамену, диф.залику, курсової роботи, практики</i>
4,51-5,00	90 – 100	A	Високий (творчий)	відмінно
4,01-4,50	82-89	B	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
3,51-4,00	75-81	C		
3,16-3,50	69-74	D	Середній (репродуктивний)	задовільно
2,51-3,15	60-68	E		
1,51-2,50	35-59	FX	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно з можливістю повторного складання
0,00-1,50	0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

**Шкала переведення середньозваженої оцінки
в оцінку за національною шкалою та оцінку ECTS та у
відповідність дванадцятибальній шкалі для ступеня
«фаховий молодший бакалавр»**

12 бальна шкала	Середньозважений бал	Національна оцінка	Оцінка за 100- бальною шкалою	Оцінка а ECTS
12	5,00	відмінно	100	A
11	4,95-4,99	відмінно	99	A
	4,90-4,94	відмінно	98	A
	4,85-4,89	відмінно	97	A
	4,80-4,84	відмінно	96	A
	4,75-4,79	відмінно	95	A
10	4,70-4,74	відмінно	94	A
	4,65-4,69	відмінно	93	A
	4,60-4,64	відмінно	92	A
	4,55-4,59	відмінно	91	A
	4,51-4,54	відмінно	90	A
9	4,50	добре	89	B
	4,43-4,49	добре	88	B
	4,36-4,42	добре	87	B
	4,29-4,35	добре	86	B
	4,22-4,28	добре	85	B
8	4,15-4,21	добре	84	B
	4,08-4,14	добре	83	B
	4,01-4,07	добре	82	B
	4,00	добре	81	C
	3,92-3,99	добре	80	C
7	3,84-3,91	добре	79	C
	3,76-3,83	добре	78	C
	3,67-3,75	добре	77	C
	3,59-3,66	добре	76	C
	3,51-3,58	добре	75	C
6	3,50	задовільно	74	D
	3,43-3,49	задовільно	73	D
	3,36-3,42	задовільно	72	D

	3,29-3,35	задовільно	71	D
	3,22-3,28	задовільно	70	D
5	3,16-3,21	задовільно	69	D
	3,15	задовільно	68	E
	3,07-3,14	задовільно	67	E
	2,99-3,06	задовільно	66	E
	2,91-2,98	задовільно	65	E
	4	2,83-2,90	задовільно	64
2,75-2,82		задовільно	63	E
2,67-2,74		задовільно	62	E
2,59-2,66		задовільно	61	E
2,51-2,58		задовільно	60	E
3	2,5	незадовільно	59	FX
	2,15-2,49	незадовільно	52-58	FX
2	1,85-2,14	незадовільно	46-51	FX
	1,51-1,84	незадовільно	35-40	FX
1	0-1,50	незадовільно	1-34	F

Розподіл вагових коефіцієнтів оцінювання навчальної дисципліни

<i>Модульний контроль</i>	
АУДИТОРНА ТА САМОСТІЙНА РОБОТА	
M1... M6	
Лекційні, практичні заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування, тощо)
ЗМ1, ... ЗМ19	ЗМ1, ... ЗМ19
Середнє арифметичне оцінок за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1 = 0,7$	$k_2 = 0,3$

Вид контролю – залік

Модульний контроль		СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ – (VI сем.) – залік
АУДИТОРНА ТА САМОСТІЙНА РОБОТА		
М1... М4		
Лекційні, практичні заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування, тощо)	
ЗМ1, ... ЗМ13	ЗМ1, ... ЗМ13	
Середнє арифметичне оцінок за національною шкалою	оцінка за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1 = 0,6$	$k_2 = 0,2$	$k_3 = 0,2$

Вид контролю – **екзамен**

Модульний контроль		СЕМЕСТРОВИЙ КОНТРОЛЬ – ЕКЗАМЕН
АУДИТОРНА ТА САМОСТІЙНА РОБОТА		
М1-М6		
Лекційні, практичні заняття	Контрольний захід (контрольна робота, тестування, тощо)	
ЗМ1, ... ЗМ19	ЗМ1, ... ЗМ19	
Середнє арифметичне оцінок за національною шкалою	оцінка за національною шкалою	оцінка за національною шкалою
$k_1 = 0,4$	$k_2 = 0,2$	$k_3 = 0,4$

*Самостійна робота здобувачів вищої освіти може бути інтегрована з аудиторною роботою.

ЗМ1, ЗМ2 – змістові модулі

T1, T2 ... T₁₀ – теми змістових модулів

k_i – ваговий коефіцієнт (викладач визначає особисто з урахуванням специфіки предмета)

$$\sum_{i=1}^n k_i = 1$$

11. Методичне забезпечення дисципліни

1. Нормативні документи про освіту.
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Педагогіка» для здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта / укладач: С.Ф.Янчишина, Н.В.Кертис , Т.В.Теличко– Мукачево: ВСП «ГПФК МДУ», 2023. – 66 с.
3. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Педагогіка».
4. Методичні рекомендації до практичних занять з «Педагогіки».
5. Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисципліни «Педагогіка».

Питання для диференційованого заліку

1. Дошкільна педагогіка як галузь педагогічних знань.
2. Основні категорії дошкільної педагогіки
3. Джерело розвитку дошкільної педагогіки.
4. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками.
5. Методи наукового дослідження в галузі дошкільної педагогіки
6. Вихователь сучасного закладу дошкільної освіти. Особливості його професії.
7. Професійні та особисті якості вихователя сучасного ЗДО.
8. Роль вихователя у формування особистості дитини.
9. Значення дошкільного дитинства для всебічного розвитку дитини.
10. Поняття розвитку. Фактори, що впливають на формування особистості.
11. Сучасні дослідження про вплив різних факторів на розвиток особистості.
12. Вікова періодизація дитинства.
13. Особливості розвитку та навчання обдарованих дітей
14. Індивідуальні підходи у виховання та навчанні дітей з особливостями розвитку
15. Проблеми дошкільного виховання у педагогічній думці давнього світу.
16. Погляд на проблеми виховання дітей дошкільного віку в епоху Середньовіччя.
17. Розвиток ідей дошкільного виховання в епоху Відродження.
18. Педагогіка дошкільного віку епохи Просвітництва.
19. Формування педагогічної теорії в Київській Русі. Перші школи.
20. Розвиток теорії і практики вітчизняної дошкільної освіти наприкінці XIX - у першій половині XX ст.
21. Розвиток теорії і практики вітчизняної дошкільної освіти у другій половині XX ст.
22. Зарубіжні педагогічні концепції дошкільної освіти XX ст.
23. Актуальні проблеми дошкільної педагогіки.

24. Заклади дошкільної освіти в системі національної освіти, типи закладів дошкільної освіти їх функції.
25. Програми виховання і навчання. Основні та додаткові програми.
26. Провідна роль сім'ї у виховання дітей раннього віку.
27. Основні педагогічні вимоги до виховання дитини в ранньому віці.
28. Організація перших днів перебування дитини в ЗДО та робота з батьками в цей період.
29. Особливості психофізичного розвитку дітей 1 року життя.
30. Періодизація розвитку дітей на 1 році життя. Основні лінії розвитку.
31. Психолого-педагогічна характеристика дітей 2 р. життя та завдання виховання.
32. Організація умов життєдіяльності дітей 2 року життя, особливості режиму, основні лінії розвитку дитини
33. Дидактичні вимоги до навчання дітей раннього віку.
34. Види ігор-занять, організація і методика їх проведення.
35. Психолого-педагогічна характеристика дітей 3 року життя.
36. Явище «кризи 3-х років та педагогічні засоби попередження її негативних наслідків.
37. Завдання і зміст навчально-виховної роботи у 1-й молодшій групі.
38. Організація режимних процесів та розвивального предметного середовища.
39. Методика педагогічного керівництва іграми дітей 3 року життя. Показники компетенції дитини.
40. Значення, завдання, умови фізичного виховання дітей дошкільного віку.
41. Засоби фізичного виховання.
42. Виховання культурно-гігієнічних навичок.
43. Обсяг, зміст та методика формування культурно-гігієнічних навичок у дітей різного віку.
44. Валеологічне виховання дітей дошкільного віку.
45. Режим дня дітей. Режим дошкільника в сім'ї.
46. Організація виховної роботи в години ранкового прийому

47. Організація харчування дітей.
48. Організація прогулянки. Цільові прогулянки.
49. Організація сну дітей.
50. Організація, зміст, проведення другої половини дня в закладі дошкільної освіти.
51. Необхідність розумового виховання в дошкільному віці. Завдання розумового виховання.
52. Система сенсорного виховання дітей дошкільного віку.
53. Зміст і засоби розумового виховання: ознайомлення з навколишньою дійсністю, гра, спілкування з дорослими, продуктивні види діяльності
54. Особливості навчання дітей дошкільного віку. Зміст навчання, принципи і типи навчання дітей дошкільного віку.
55. Методи і прийоми організації навчання дошкільників.
56. Класифікація методів і прийомів навчання.
57. Форми організації навчання дітей дошкільного віку.
58. Види занять. Особливості організації і методики занять у різних вікових групах.
59. Необхідність морального виховання з раннього віку.
60. Закономірності процесу морального виховання.
61. Моральне виховання в процесі спілкування з дорослими, у грі, у трудовій діяльності, в процесі навчання
62. Методи морального виховання дітей дошкільного віку. Поєднання різних методів у виховній роботі
63. Завдання та зміст національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.
64. Завдання, шляхи та засоби виховання гуманних почуттів у дошкільників
65. Етапи становлення дитячого колективу. Спільна діяльність дітей як чинник розвитку колективних взаємин
66. Виховання дисциплінованості та культури поведінки. Методи формування культури спілкування дітей з дорослими та однолітками.

67. Правила культури діяльності. Методи і прийоми її формування у дітей різного віку.
68. Дитячі скарги, їх види та ставлення до них вихователя.
69. Попередження і корекція негативних проявів у поведінці дітей. Природа вередувань і впертості та запобігання порушень вольової сфери дитини.
70. Виховання чесності та правдивості. Причини дитячої неправдивості та її попередження.
71. Необхідність трудового виховання дітей дошкільного віку. Своєрідність трудової діяльності дошкільників.
72. Завдання трудового виховання. Види і зміст дитячої праці в різних вікових групах.
73. Основні форми організації дитячої праці. Зміст трудових доручень, методика керівництва ними.
74. Види чергувань і методика керівництва в різних вікових групах.
75. Зміст і місце колективної праці та методика керівництва нею.
76. Поняття естетичного і художнього виховання. Зміст і завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку.
77. Засоби та методи естетичного виховання дітей дошкільного віку.
78. Свята та розваги-дійові форми естетичного виховання. Види свят та розваг.
79. Вимоги до змісту, організації й оформлення свят. Свята та розваги в сім'ї.

Питання для семестрового екзамену

1. Естетичне виховання дітей дошкільного віку, його значення, завдання і засоби.
2. Методика ознайомлення з новою іграшкою.
3. Види дидактичних ігор, їх зміст в різних вікових групах.
4. Виховання культурно-гігієнічних навичок, їх об'єм і зміст в різних вікових групах. Прийоми формування культурно-гігієнічних навичок.
5. Організація і методика проведення різних видів діяльності дітей у другу половину дня.
6. Вимоги до іграшок.
7. Завдання дошкільного закладу в роботі з сім'єю. Індивідуальні форми роботи дошкільного закладу з сім'єю.
8. Методика організації колективної праці з дітьми дошкільного віку.
9. Розробити сценарій організації літературної розваги.
10. Сюжетно-рольові ігри, їх своєрідність. Особливості сюжетно-рольових ігор в різних вікових групах, керівництво ними.
11. Нетрадиційні форми роботи з родинами вихованців.
12. Методика організації ранкового прийому.
13. Перспективне планування навчально-виховної роботи вихователем ЗДО.
14. Етапи підготовки до проведення гри-драматизації.
15. Види культурно-гігієнічних навичок та їх обсяг для дітей різних вікових груп.
16. Колективні форми роботи ЗДО з родинами вихованців.

17. Тематика будівельно-конструктивних ігор та особливості керівництва ними в різних вікових групах.
18. Форми та методи валеологічного виховання дітей дошкільного віку.
19. Колективна праця в дошкільному закладі, методика її організації.
20. Ознайомлення з предметами та явищами навколишнього світу як засіб розумового виховання.
21. Особливості керівництва сюжетно-рольовими іграми в різних вікових групах.
22. Навчання в дошкільному закладі, його своєрідність в дошкільному віці. Народна дидактика та використання її засобів у навчанні дошкільників.
23. Методика організації доручень в різних вікових групах.
24. Дидактичні вимоги до організації ігор-занять з дітьми раннього віку.
25. Педагогіка як наука, основні педагогічні поняття, предмет дошкільної педагогіки, методи науково-педагогічних досліджень.
26. Різні види діяльності як засоби розумового виховання.
27. Дитячі скарги, їх види та ставлення до них вихователя.
28. Вчення Я.А. Коменського про материнську школу.
29. Види дитячої праці, її своєрідність.
30. Планування керівництва сюжетно-рольовими іграми.
31. Ігри-драматизації, їх своєрідність та особливості керівництва в різних вікових групах.
32. Методика організації чергування дітей у різних вікових групах.
33. Вимоги до відповідей на дитячі запитання.

34. Особливості організації ігор-занять з дітьми 3-го року життя.
35. Причини вередування і впертості дітей, їх попередження та шляхи подолання.
36. Види діяльності дітей дошкільного віку у вечірні години.
37. Організація перших днів перебування дитини в дитячому закладі та робота з батьками в цей період.
38. Причини дитячих страхів, їх види, шляхи попередження та подолання.
39. Намітити систему трудових доручень для дітей середньої групи.
40. Дитячі страхи, їх причини, шляхи попередження та подолання.
41. Методи науково-педагогічних досліджень.
42. Спланувати організацію цільової прогулянки з дітьми дошкільного віку.
43. Іграшка, її значення в житті дітей, історія виникнення і створення іграшки. Види іграшок.
44. Прийоми виховання культурно-гігієнічних навичок в дітей дошкільного віку.
45. Намітити систему трудових доручень для дітей старшого дошкільного віку.
46. Вередування і впертість дітей, їх причини, попередження і шляхи подолання.
47. Основні педагогічні поняття.
48. Місце комп'ютерних ігор в освітньому процесі ЗДО. Класифікація їх за жанрами, їх види.
49. Засоби розумового виховання: ознайомлення з предметами та явищами навколишнього світу, різні види діяльності.

50. Перспективний план роботи вихователя.
51. Розробити комплекс ранкової гімнастики для дітей третього року життя.
52. Будівельно-конструктивні ігри, їх види, умови для розвитку будівельно-конструктивних ігор, особливості керівництва ними в різних вікових групах.
53. Календарне планування навчально-виховної роботи вихователем.
54. Спланувати організацію режимних процесів у другу половину дня (група на вибір).
55. Запитання дітей, їх значення для розумового розвитку, вимоги до відповідей на дитячі запитання.
56. Наочно-інформаційні форми роботи ЗДО з родинами вихованців.
57. Особливості національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.
58. Дидактичні ігри, їх своєрідність, види та керівництво ними в різних вікових групах.
59. Структурні компоненти педагогічної майстерності вихователя ЗДО.
60. Намітити ескіз обладнання рубрик батьківського куточка.
61. Підбір іграшок для дітей різних вікових груп, обладнання осередків предметно-ігрового середовища.
62. Засоби народної дидактики в роботі з дітьми дошкільного віку.
63. Спланувати організацію прогулянки з дітьми дошкільного віку (група на вибір).
64. Зміст, форми та методи валеологічного виховання дітей дошкільного віку.
65. Методика виховання дисциплінованості та культури поведінки в середньому та старшому дошкільному віці.

66. Скласти план-конспект проведення гри-заняття з сенсорного виховання для дітей третього року життя.
67. Перша концепція національного садка в Україні С. Русової.
68. Види пальчикових ігор та особливості організації їх з дітьми дошкільного віку.
69. Народна іграшка та її місце у педагогічному процесі ЗДО.
70. Роль вихователя у формуванні особистості дошкільника. Структура педагогічної майстерності вихователя ДНЗ.
71. Види іграшок, їх значення.
72. Завдання та зміст національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку.
73. Пальчикові ігри, їх види, особливості організації з дітьми дошкільного віку.
74. Засоби естетичного виховання дітей дошкільного віку.
75. Діючі програми виховання та навчання дітей в ЗДО.
76. Методика виховання дисциплінованості та культури поведінки в різних вікових групах.
77. Колективні форми роботи ЗДО з родинами вихованців.
78. Дошкільні заклади в системі національної освіти. Типи дошкільних закладів та їх характеристика.
79. Дитячі скарги та ставлення до них вихователя.
80. Види настільно-друкованих дидактичних ігор та методика їх проведення з дітьми дошкільного віку.
81. Завдання та зміст естетичного виховання дітей дошкільного віку.

82. Обладнання осередків предметно-ігрового середовища.

83. Народні ігри, їх види, особливості організації з дітьми дошкільного віку.

12. Рекомендована література

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти: Наук. кер. Піроженко Т. О; авт.. кол.: Байєр О.М., Безсонова О.К., Брежнєва О.Г., Гавриш Н.В., Загородня Л. П., Косенчук О. Г. К.: Видавництво, 2021. 26 с.
2. Дитина в дошкільні роки: комплексна додаткова освітня програма / автор. кол.: Богуш А. М., Амацьєва О. П., Байєр О. М. та ін. Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2011. 188 с.
3. Каньоса Н. Г., Бабюк Т. Й., Пукас І. Л. Методика виховання та розвитку дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О. В., 2021. 268 с.
4. Лисенко Н. В., Кирста Н.Р. Педагогіка українського дошкільця: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: Плай, 2001. 208 с.
5. Лисенко Н. В., Кирста Н.Р. Педагогіка українського дошкільця: навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ: Плай, 2002. 312 с.
6. Методичні рекомендації до програми розвитку та виховання дитини раннього віку «Зернятко» / автор. кол.: Богінич О. Л., Кононко О. Л., Карпішина В. А. та ін. Київ: Кобза, 2004. 188 с.
7. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: навч.-метод. посіб. Київ: Академвидав, 2006. 456 с.
8. Поніманська Т. І. Дичківська І. М. Дошкільна педагогіка: практикум: навч.-метод. посіб. Київ: Слово, 2007. 352 с.
9. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. 2-ге вид., доповн. К.: Академвидав, 2015. 464 с.
10. Про дошкільну освіту: Закон України станом на 25 листопада 2017 року / Верховна Рада України. К.: Парламентське видавництво, 2017. 31 с.
11. Програма розвитку та виховання дитини раннього віку «Зернятко» / автор. кол.: Богінич О. Л., Гончаренко А. М., Карпішина В. А. та ін. Київ: Кобза, 2004. 192 с.

12. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / Білан О. І., Возна Л. М., Максименко О. Л. та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 264 с.

13. Федорова М. А. Максимова О. О., Сорочинська О. А. Дошкільна педагогіка. Ч. 1: навч.-метод. посіб. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 80 с.

Допоміжна

Моральне виховання дітей дошкільного віку

1. Бех І. Патріотизм має бути дієвим. Сучасний підхід до патріотичного виховання. Дошкільне виховання, 2016. №8.

2. Богуш А. Національно-патріотичне виховання в українському дитячому садку. Дошкільне виховання, 2016. №2.

3. Каплуновська О. Моральні бесіди: діяльнісний підхід. Дошкільне виховання, 2015. №8.

4. Ладивір С. Родинні джерела духовності. Дошкільне виховання, 2012. №5.

5. Манилюк Ю. Оптимальна модель педагогічної взаємодії у дитсадку. Дошкільне виховання, 2012. №8.

6. Олійник Л. Виховання без насильства. Дошкільне виховання, 2012. №6.

7. Останко Т., Супрунова Н., Сечина Н. Україна - Моя Батьківщина. Освітній проект для старших дошкільнят. Дошкільне виховання, 2015. №1.

8. Стаєна О. Виховуємо патріотизм засобами народознавства. Палітра педагога, 2015. №4

9. Сухорукова Г. Виховання людяності – проблема сучасності. Педагогіка кордо центризму В.О.Сухомлинського. Дошкільне виховання, 2012. №8.

10. Турчаненко Т. Соціальна невпевненість дітей: шляхи подолання. Дошкільне виховання, 2011. №6.

11. Якименко Л. Дитина в колективі однолітків. Дошкільне виховання, 2012. №6.

Розумове виховання дітей дошкільного віку

1. Гавриш Н. Навчально-пізнавальна діяльність: сучасні підходи. Дошкільне виховання, 2012. №11
2. Зайцева Л. Пізнаємо довкілля разом. Дошкільне виховання, 2012. №8.
3. Каплуновська О. Коли, чому та як навчати грамоти дошкільнят. Дошкільне виховання, 2016. № 10
4. Кондратець І., Левківська Г. Вчимо розуміти мову світу. Діалоги в природі. Дошкільне виховання, 2015. №3.
5. Крутій К. Шестирічні в садку: розвиваємо чи приймаємо на зберігання? Дошкільне виховання, 2016. №7.
6. Курчатова А., Медведєва С. Скоро до школи. Дошкільне виховання, 2012. №8.
7. Сухопарова І. Пізнати світ серцем і розумом. Дошкільне виховання, 2012. №5.
8. Поніманська Т. Гуманізація освіти – ознака її якості. Дошкільне виховання, 2016. №9

Виховання дітей у грі. Іграшка.

1. Бурова А. Організація ігрової діяльності дітей: роль вихователя-методиста. Дошкільне виховання, 2011. №8.
2. Демченко І. Пальчики грають – діток розважають. Палітра педагога, 2016. №4.
3. Дяченко А., Мидловець Л. Вправні пальчики. Дошкільне виховання, 2011. №4.
4. Карасьова К. Формуємо ціннісні орієнтири у грі. Дошкільне виховання, 2015. №2
5. Коваленко А. Гра – ключ до пізнання. Дошкільне виховання, 2015. № 5
6. Остапенко Г. Цікаві та небезпечні знахідки. Дошкільне виховання, 2015. №11
7. Седунова А. Розвиваємо мовлення у грі. Дошкільне виховання, 2011. №9.

8. Фетісова С. Кульки-ігрульки. Дидактичні мовленнєві ігри-вправи. Дошкільне виховання, 2011. №3.

Естетичне виховання дітей дошкільного віку

1. Гросул Т. Хай міцніє дерево родинне. Дошкільне виховання, 2015. № 12.
2. Єременко Л. Чудові іменини для кожної дитини. Дошкільне виховання, 2011. №12
3. Єременко Л. Святкуємо день народження в дитсадку. Дошкільне виховання, 2012. №6
4. Малько О. Від серця до серця. Дошкільне виховання, 2015. №8.
5. Пахальчук Н. Місточок до прекрасного. Дошкільне виховання, 2011. №5.
6. Пукальська І. Стежина літа. Дошкільне виховання, 2015. №5.

Робота ЗДО з батьками

1. Бахмутська І. Від знайомства – до плідної співпраці. Дошкільне виховання, 2016. №11
2. Курчатова А., Медведєва С. Скоро до школи. Дошкільне виховання, 2012. №8.
3. Лесик В., Тесленко О. Новий формат взаємодії з родинами. Дошкільне виховання, 2015. №3.
4. Неселевська О., Шалда Н. Оптимізація взаємодії з батьками в умовах сьогодення. Палітра педагога, 2016. № 1
5. Смольникова Г. Метод проектів у роботі з батьками. Дошкільне виховання, 2015. № 1.
6. Чорноморець В. Дошкільний заклад очима батьків. Дошкільне виховання, 2011. №10.

13. Інформаційні ресурси

1. Бавбюк С. М. Педагогічні умови фізичного виховання дітей дошкільного віку у взаємодії ДНЗ і сім'ї. URL: <http://www.nenc.gov.ua/doc/autoref/babuk.pdf>
2. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. URL: <http://priluki.biz/15/index.php/biblioteka?download=1:ponimanskat-i-doshkilna-pedahohika>
3. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>.
4. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>.
5. Закон України «Про охорону дитинства». URL: <http://zakonS.rada.gov.ua/laws/show/2402-14>.
6. Законодавство України / Офіційний веб-сайт Верховної ради України URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
7. Нормативно-правова база дошкільної освіти / Офіційний веб-сайт Інституту інноваційних технологій і змісту освіти URL: <http://litzo.gov.ua/doshkilna-osvita/Normativno-pravova-bazadoshkilnoji-osvity/>.
8. Пангелова Н.Є., Яхно Є.Г. Виховання патріотизму у дітей старшого дошкільного віку в процесі занять фізичною культурою. URL: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2008-11/08pneerc.pdf>
9. Рогальська І. П. Теоретико-методичні засади соціалізації особистості у дошкільному дитинстві. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/formirovanie-tolerantnosti-u-detey-starshego-doshkolnogo-vozrasta-v-usloviyah-raboty-doshkolnogo-obrazovatelnogo-uchrezhdeniya>

Автори

_____
_____
_____

Світлана Янчишина
Наталія Кертис
Тетяна Теличко

